II

(Forberedende retsakter)

KOMMISSIONEN

Forslag til Rådets direktiv om fri adgang til miljøoplysninger

KOM(88) 484 endelig udg.

(Forelagt af Kommissionen den 31. oktober 1988)

(88/C 335/04)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 130S,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg, og

ud fra følgende betragtninger:

I principperne og målsætningerne i De Europæiske Fællesskabers handlingsprogrammer på miljøområdet fra 1973 (1), 1977 (2) og 1983 (3), og særlig handlingsprogrammet fra 1987 (4) understreges det, »at der er behov for at gøre hele processen for udarbejdelse og anvendelse af regler mere gennemskuelig, navnlig hvor det drejer sig om at informere offentligheden«, og der henstilles til, at der »findes måder hvorpå offentlighedens adgang til de oplysninger, miljømyndighederne ligger inde med, kan forbedres«;

Rådet for De Europæiske Fællesskaber og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, erklærede i deres resolution af 19. oktober 1987 om videreførelse og gennemførelse af en politik og et handlingsprogram for De Europæiske Fællesskaber på miljøområdet (1987—1992) (5), at det under overholdelse af Fællesskabets og medlemsstaternes respektive kompetencer var vigtigt at koncentrere fællesskabsaktionen om visse højt prioriterede områder, heriblandt forbedring af adgangen til miljøoplysninger;

Europa-Parlamentet har i sin udtalelse om De Europæiske Fællesskabers fjerde handlingsprogram på miljøområdet (6) ligeledes fremhævet det nødvendige i at gøre det muligt for alle borgere at få adgang til miljøoplysninger gennem en specifik fællesskabslovgivning;

myndighederne råder over en stor mængde miljøoplysninger, der er indsamlet eller udarbejdet i kraft af deres lovlige beføjelser;

fri adgang til miljøoplysninger hos myndighederne skal gøre det muligt at udbygge borgernes deltagelse i kontrollen af forureningen og i forebyggelse af miljøskader, og den vil således effektivt kunne bidrage til at virkeliggøre målsætningerne for Fællesskabets indsats på miljøområdet i overensstemmelse med EØF-Traktatens artikel 130R, stk. 2;

en indsats i hver af de enkelte medlemsstater kan ikke på hensigtsmæssig vis fjerne hindringerne for adgangen til miljøoplysninger hos myndighederne, navnlig ikke i tilfælde af grænseoverskridende forurening, og følgelig forekommer en fællesskabsforanstaltning nødvendig i overensstemmelse med EØF-Traktatens artikel 130R, stk. 4;

de talrige forskelle mellem de i medlemsstaterne gældende lovgivninger med hensyn til den frie adgang til myndighedernes miljøoplysninger kan forårsage ulige konkurrencevilkår;

de forpligtelser, der flyder af dette direktiv, må ikke afstedkomme nogen ny administration eller økonomisk belastning for virksomhederne;

hovedformålet med fællesskabsforanstaltningen skal være at garantere fri adgang overalt i Fællesskabet til de oplysninger, som myndighederne ligger inde med om miljøsituationen, forurenende eller eventuelt miljøskadelig virksomhed og trufne eller påtænkte foranstaltninger til beskyttelse af miljøet eller udbedring af skaden;

(1) EFT nr. C 112 af 20. 12. 1973.
(2) EFT nr. C 139 af 13. 6. 1977.
(3) EFT nr. C 46 af 17. 2. 1983.
(4) EFT nr. C 70 af 18. 3. 1987.
(5) EFT nr. C 289 af 29. 10. 1987.

(6) EFT nr. C 156 af 15. 6. 1987.

offentligheden skal have adgang til ikke blot oplysninger i dokumenter, men også til automatiserede edb-baser og visuelle fortegnelser, som myndighederne råder over;

der skal sikres fri adgang til oplysninger, selv for så vidt angår sådanne, som andre personer meddeler forvaltningen, når denne retmæssigt havde krav på, at de pågældende oplysninger blev meddelt, eller den selv kunne indhente dem, og den må ikke være begrænset til kun de personer, der kan godtgøre at have en retlig interesse;

ved at indføre en bestemmelse om alle såvel fysiske som juridiske personers adgang til myndighedernes miljøoplysninger udelukkes enhver forskelsbehandling på grundlag af fysiske personers nationalitet eller bopæl eller for juridiske personers vedkommende den lov, efter hvilken de er stiftet, eller midtpunktet for deres erhvervsmæssige virksomhed, og således fjerne hindringerne for fri adgang til miljøoplysninger i tilfælde af grænseoverskridende forurening;

afgørelser om afslag på begæring om aktindsigt med hensyn til miljøoplysninger hos myndighederne skal begrundes og meddeles skriftligt, og ansøgeren skal i alle tilfælde have mulighed for at påklage sådanne afgørelser;

for at kunne beskytte medlemsstaters, virksomheders og privatpersoners væsentlige interesser må der gøres en række undtagelser for adgangen til miljøoplysninger hos myndighederne;

aktiv offentliggørelse skal spille en vigtig rolle i den overordnede strategi for formidling af miljøoplysninger, og det forekommer følgelig nødvendigt at gøre offentliggørelse af nationale beretninger om miljøsituationen obligatorisk og at fastsætte en mindre hyppighed herfor samt at harmonisere indholdet heraf i store linjer —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

I overensstemmelse med dette direktivs bestemmelser sikres der overalt i Fællesskabet fri adgang til miljøoplysninger, som myndighederne ligger inde med, samt formidling heraf.

Artikel 2

I dette direktiv forstås ved:

a) *Miljøoplysninger:* alle oplysninger af faktisk eller juridisk art om:

— vandområders, luftens, jordens, faunaens, floraens og naturområdernes tilstand samt ændringer heri

— offentlige og private projekter og former for virksomhed, der måtte beskadige miljøet eller bringe menneskers, dyrs eller planters sundhed i fare, navnlig for så vidt angår emission, udledning eller frigivelse af stoffer, levende organismer eller energi til vandet, luften eller jorden samt fremstilling og anvendelse af farlige produkter eller stoffer

— foranstaltninger til bevarelse, beskyttelse og forbedring af kvaliteten af vand, luft, jord, fauna, flora og naturområder såvel som foranstaltninger til at forebygge og udbedre skader, der måtte opstå.

b) *Oplysninger, som myndighederne ligger inde med:* alle de oplysninger som organer, omfattet af dette afsnits litra c), har indsamlet eller udarbejdet, og som er indeholdt i:

— dokumenter, såsom rapporter, undersøgelser, udtalelser og afgørelser, med undtagelse af dokumenter, der ikke foreligger i endelig form

— edb-baser

— visuelle fortegnelser.

De omfatter ligeledes oplysninger, som andre personer har meddelt, når det organ, der har modtaget oplysningerne, ifølge dets beføjelser selv havde ret til at indhente dem eller kræve, at de blev meddelt.

c) *Myndigheder:* statsforvaltningerne samt alle offentlige organer og organer, underlagt statstilsyn, med beføjelser på nationalt, regionalt eller lokalt plan.

Organer med juridicielle eller lovgivningsmæssige opgaver omfattes ikke af ovenstående definition.

Artikel 3

Alle fysiske og juridiske personer har, uden at skulle godtgøre nogen retlig interesse, adgang til de miljøoplysninger, som myndighederne ligger inde med.

Artikel 4

1. Adgangen til oplysningerne i de dokumenter, der er omhandlet i artikel 2, litra b), første led, sker ved skriftlig begæring og efter ansøgerens valg enten ved gratis konsultation på stedet eller ved udlevering af kopier, hvis reelle omkostninger afholdes af ansøgeren.

2. Oplysninger fra edb-baser og visuelle fortegnelser, som myndighederne råder over, kan ligeledes meddeles ved udlevering af grafiske reproduktioner på de i det foregående stykke fastsatte betingelser.

Artikel 5

1. I begæringer om meddelelse af miljøoplysninger, som myndighederne ligger inde med anføres emnet så præcist som muligt.

2. Myndighederne skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at finde frem til dokumenter, der indeholder oplysninger vedrørende det anførte emne, og stiller dem til rådighed for ansøgeren.

Artikel 6

1. Afslag på meddelelse om miljøoplysninger, som myndighederne ligger inde med, skal meddeles ansøgeren skriftligt med en begrundet afgørelse.

2. Er oplysningerne ikke meddelt inden for en frist på en måned, er det ensbetydende med et afslag.

Artikel 7

Begrundelsen for en afgørelse om afslag, som myndighederne træffer i henhold til dette direktiv, uanset om den er direkte udtrykt eller stiltiende, kan underkastes en administrativ og juridiciel kontrol i henhold til procedurerne i de enkelte nationale retsordener.

Artikel 8

1. Den ved dette direktiv sikrede frie adgang til oplysninger kan begrænses, når udøvelsen heraf måtte skade:

— hemmeligholdelse af regeringsforhandlinger

— hemmeligholdelse af statens internationale forhandlinger

— hemmeligholdelse af det nationale forsvar

— statssikkerheden eller den offentlige sikkerhed

— hemmeligholdelse af procedurer, der er indledt for domstolene

— forretningshemmeligheder

— hemmeligholdelse af privatlivet, navnlig overtrædelse af nationale bestemmelser vedrørende beskyttelse af navngivne fortrolige oplysninger i forvaltningens arkiver og fortegnelser

2. Dokumenter, som myndighederne ligger inde med, kan meddelels i uddrag, når det i den reproduktion, der udleveres til ansøgeren, er muligt at udelade de oplysninger, hvis formidling ville skade de i det foregående stykke omhandlede interesser.

3. Grunde, der vedrører privatlivets hemmeligholdelse eller forretningshemmeligheder, der vedrører ansøgerens personlige forhold, kan ikke gøres gældende over for ham.

4. Myndighederne kan nægte at imødekomme en klart urimelig anmodning.

Artikel 9

1. Mindst hver tredje år og første gang efter den 1. januar 1992 offentliggør og formidler medlemsstaterne en beretning om miljøsituationen med bl.a. en samlet analyse af den nationale miljøsituation, vandområdernes, luftens, jordens, faunaens, floraens og naturområdernes tilstand samt en beskrivelse af de væsentligste trufne eller påtænkte foranstaltninger med henblik på at bevare, beskytte og forbedre miljøkvaliteten såvel som foranstaltninger med henblik på at udbedre eventuelt påførte skader.

2. De nationale miljøberetninger tilsendes Kommissionen, så snart de offentliggøres.

Artikel 10

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den ... De underretter straks Kommissionen herom.

2. Medlemsstaterne sørger for at meddele Kommissionen teksten til de nationale retsforskrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 11

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.